

Na putu prema interkulturalnom pastoralu

Poticaji za pastoral migranata
u Švicarskoj

SCHWEIZER BISCHOFSKONFERENZ
CONFÉRENCE DES ÉVÊQUES SUISSES
CONFERENZA DEI VESCOVI SVIZZERI
CONFERENZA DILS UESTGS SVIZZERS

rkz

Römisch-Katholische Zentralkonferenz der Schweiz
Conférence centrale catholique romaine de Suisse
Conferenza centrale cattolica romana della Svizzera
Conferenza centrala catolica romana da la Svizra

Sadržaj

- 1 Polazište i izazovi 4
- 2 Glavne poruke
za interkulturalni pastoral 6
- 3 Ciljevi i osnovna načela
cjelokupnog koncepta 7
- 4 Ostvarenje
cjelokupnog koncepta 8

Na putu prema interkulturalnom pastoralu

U današnjem kulturološki raznolikom svijetu potrebna su mjesta koja ljudima različitog podrijetla omogućavaju duhovno i kulturalno udomaćenje.

Na putu prema interkulturalnom pastoralu, to jest, prema jačem zajedništvu uz istovremeno respektirajuće suživljenje, Katolička Crkva u Švicarskoj vidi novu osnovu na kojoj se zajedno možemo suočiti s postojećim izazovima.

Razvojem cjelokupnog koncepta za pastoral migranata u Švicarskoj: „Na putu prema interkulturalnom pastoralu“ Švicarska biskupska konferencija i Rimokatolička središnja konferencija u Švicarskoj položile su temelje za pozitivno uobličavanje ovog zahtjevnog procesa.

Ova brošura stavlja u žarište bitne aspekte cjelokupnog koncepta i nudi pomoć u orijentaciji kao i preporuke za djelovanje.

Polazište i izazovi

Katolička Crkva u Švicarskoj u budućnosti će se suočiti s više izazova. Rastući broj izlazaka iz Crkve, sekularizacija u dijelovima društva te Švicarska koju obilježavaju migracije, zahtijevaju nove putove. Katolička Crkva u Švicarskoj želi ljude s obzirom na njihovu životnu i vjersku povijest dočekati tamo gdje se oni nalaze i gdje žive svoju vjeru. To mogu biti župe ili misije (u nastavku govorimo o jezičnim zajednicama i dušobrižničkim mjestima jezičnih zajednica), u kojima ljudi mogu prakticirati svoju vjeru na jeziku svog podrijetla.

Oko 40% katolika i katolkinja u Švicarskoj imaju takozvanu migracijsku pozadinu. Iz toga proizlazi mogućnost za međusobno obogaćivanje, tako što ćemo u intenzivnijem zajedništvu mjesnog pastora i jezičnih zajednica međusobno otkrivati nove aspekte bivanja kršćaninom.

**Oko 40 %
katolika i
katolkinja ima
migracijsku
pozadinu**

Iskusiti
kulturalnu
raznolikost
kao
obogaćenje

Potrebite strukturalne prilagodbe u raznolikoj zajednici Crkve

Udio članova Crkve s migracijskom pozadinom jako varira od kraja do kraja. Stoga je i krajevna pastoralna potreba različita. Mnogi vjernici koji žive u Švicarskoj s migracijskom pozadinom i bez nje imaju višestruka podrijetla i pripadnosti. Stoga nije moguće jasno razgraničenje između pastora migranata i mjesnog pastora.

U župama i većim pastoralnim prostorima ljudi različitog podrijetla zajedno se angažiraju za živi crkveni život. Činjenica da u mnogim mjestima jezične zajednice i mjesne župe malo međusobno surađuju pastoralno više nije u duhu vremena. Ona može dovesti i do poteškoća, primjerice prilikom ravnopravne raspodjele crkvenih resursa. Migranti i migrantice bitno doprinose financiranju crkvenog života u Švicarskoj. Oni imaju pravo da se njihove pastoralne potrebe, tako i financijski, uzmu ozbiljno u obzir. Članovi Crkve s migracijskom pozadinom su ravnopravni.

Za prijelaz od dosadašnjeg modela suživljenja prema većem zajedništvu potrebne su prilagodbe struktura, senzibilizacija mjesnog pastora i pastora jezičnih zajednica, daljnje interkulturalno obrazovanje djelatnika Crkve i financijske potpore. Ali: Ne postoji recept koji vrijedi za cijelu Švicarsku, već samo popratne mjere koje pružaju potporu jačem zajedništvu koje se treba razviti na licu mjesta.

**Članovi
Crkve s
migracijskom
pozadinom
su ravnopravni,
nisu
„prosjaci“**

Glavne poruke za interkulturalni pastoral

Naš svijet, Švicarska, a s njom i Katolička Crkva, promijenili su se doseljavanjem i sve većom mobilnošću. Nastale jezične zajednice mogućnost su za bolje korištenje i naglašavanje bogatstva kultura, time što se u većoj mjeri njeguje supostojanje onkraj jezičnih i kulturnih granica. Stoga se Katolička Crkva u Švicarskoj odlučila krenuti putem interkulturalnog pastoralala. U tu je svrhu izrađen cjelokupni koncept za pastoral migranata. Ovaj koncept sadržava mnogobrojna promišljanja, načela, mjere i preporuke. Isti se mogu sažeti u pet glavnih poruka.

1. Katolička Crkva prati najrazličitije ljude u potrazi za duhovnim i kulturnim udomaćenjem.
2. Dušobrižnička mjesta za razne jezične zajednice daju tome svoj važan doprinos.
3. Kontekst migracija i kulturalne raznolikosti postavlja pred Crkvu, napose pred dušobrižnike i tijela državno-crkvenog prava, kompleksne zahtjeve, s obzirom da ona s ograničenim sredstvima mora uzeti u obzir različite potrebe.
4. Svi pripadaju jednoj i istovremeno raznolikoj zajednici Crkve i imaju pravo da se njihove posebnosti i raznolike potrebe uzimaju u obzir.
5. Smjernice za interkulturalni pastoral su zajedništvo u većoj mjeri i svjesno respektirajuće suživljenje.

Ciljevi i osnovna načela cjelokupnog koncepta

Cjelokupni koncept pastoralala migranata je radni instrument kojim se treba poticati pojačana suradnja između mjesnih župa i dušobrižništva jezičnih zajednica. Nadalje postoji želja za organizacijskim prilagodabama koje se mogu pogurati cjelokupnim konceptom pastoralala migranata. Tako se treba podupirati jače organizacijsko zajedništvo jezičnih zajednica međusobno kao i s mjesnim pastoralom.

„Mi“
treba
postati
stvarnost
u Katoličkoj
Crkvi

Pojačano zajedništvo i respektirajuće suživljenje

Koncept ima za cilj omogućiti jače zajedništvo i svjesno, respektirajuće suživljenje. Iz toga za „Cjelokupni koncept pastoralala migranata“ proizlaze sljedeće osnovne pretpostavke:

- Migracije trajno obilježavaju društvo i nisu vremenski ograničeni fenomen. Na taj način razumijevanje jedinstva Crkve kao „zajednice u raznolikosti“ dobiva novo značenje.
- Kako u životu mjesnih župa, tako i u onom jezičnih zajednica treba u većoj mjeri uzeti u obzir supostojanje preko jezičnih i kulturalnih granica.
- U većoj se mjeri potiču interkulturalni pastoralni koncepti.
- Jače zajedništvo i respektirajuće suživljenje počivaju na susretu ravnopravnih sugovornika. Zainteresirani smo za osobu nasuprot i za njene kulturalne i duhovne korijene.
- S obzirom da su granice između dušobrižničkog rada župe i pastoralala migranata postale fluidnije, senzibilitet za jezičnu i kulturalnu raznolikost zadaća je za više područja. Pastoral migranata je na taj način postao tema za sve koji u Crkvi snose suodgovornost.

Ostvarenje cjelokupnog koncepta

Ostvarenje ciljeva cjelokupnog koncepta pastoralnoga migranata „Na putu prema interkulturalnom pastoralu“ odvija se na različitim razinama. Za uspjeh jačeg zajedništva i respektirajućeg suživljenja bitni su sudionici na svim razinama. Detaljan pregled pojedinih mjera i preporuka odgovarajuće razine može se naći u Cjelokupnom konceptu pastoralnoga migracija u Švicarskoj (4. poglavlje).

Dijecezanska razina i razina državno-crkvenog prava u cijeloj Švicarskoj

Cilj Cjelokupnog koncepta pastoralnoga migranata je jače zajedništvo uz istovremeno respektirajuće suživljenje. Nadalje se radi o prijenosu dosada nacionalnih pastoralnih i administrativnih zadataka jezičnih zajednica na dijeceze i tijela državno-crkvenog prava. Za zadatke na razini cijele Švicarske pastoralnu odgovornost i nadalje snosi Švicarska biskupska konferencija. Njen ured - *migratio* - podupire i pruža savjetodavne usluge biskupijama i organizacijama kantonalne Crkve u svezi s pitanjima migracija i interkulturalnih stvari. Ured senzibilizira za razvoj u području pastoralnoga migranata radom na osnovama, stručnim usavršavanjima i poticajima za pastoral koji je senzibilan za migrante i odgovoran je za dušobrižnička mjesta koja imaju zadatke za područje cijele Švicarske.

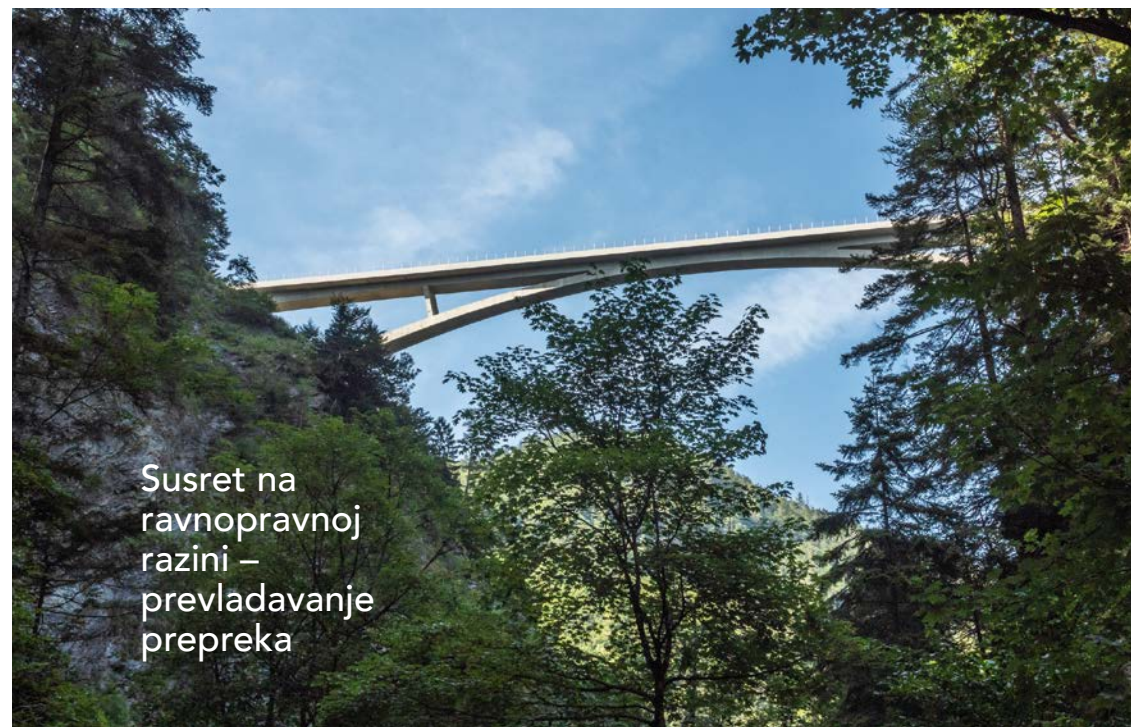
Na razini dijeceza vodstvo biskupije odlučuje o pitanjima dušobrižništva za migrante. Dijeceze se glede pastoralnoga migranata orijentiraju na sljedeća načela:

- Svaki biskup snosi odgovornost za sve katolike i katolkinje. Dušobrižništvo za takozvane migrante i migrantice dio je cjelokupnog pastoralnoga.
- Svaki biskup određuje nadležnu osobu za pitanja pastoralnoga migranata.
- Dušobrižnici jezičnih zajednica integrirani su u pastoralno/osobno vodstvo biskupije. Planiranje pastoralnoga i osoblja u biskupijama daje prednost konceptima pastoralnoga osoblja koje potiče supostojanje preko jezičnih i kulturalnih granica.

Najvažnija razina za financiranje pastoralnoga migranata je razina tijela državno-crkvenog prava. Ona se u odnosu na pastoralnoga migranata orijentira na sljedeća načela:

- Crkvene općine i tijela državno-crkvenog prava obuhvaćaju sve katolike i katolkinje na svom području.
- Potiče se sudjelovanje članova jezičnih zajednica u crkvenim općinama/tijelima kantonalne Crkve.
- Tijela državno-crkvenog prava brinu o primjerenosti opremljenosti nadležnih pastoralnih jedinica koje su nadležne za jezične zajednice kao i za pravednu raspodjelu sredstava različitim jezičnim zajednicama. Njihova upravna tijela vode računa o tome da svi, neovisno o podrijetlu, sudjeluju u financiranju crkvenog života.

**Uzajamno
razviti
razumijevanje
za osobitosti
drugoga**

Susret na
ravnopravnoj
razini –
prevladavanje
prepreka

Mjesna razina

Mjesne župe i jezične zajednice stoje pred pitanjem što to znači zajedno biti Crkva. Ovdje se postavljaju pitanja suradnje dušobrižnika i zajedničkog crkvenog života. To uvjetuje da se na licu mjesta razvija međusobno razumijevanje za posebnosti drugih, da mi „smijemo međusobno ostati drukčiji“. Stoga je ključni trenutak susret na ravnopravnoj razini.

On treba stvoriti svijest da svi mi, u mjesnoj župi ili u jezičnoj zajednici, zajednički želimo doživjeti djelotvornost vjere. Takvi trenutci zajedništva već postoje na različitim mjestima. Na njima treba graditi dalje, na primjer slavljenjem zajedničkih misa. U raznim djelovanjima kao što su liturgijska slavlja ili diakonia (bratsko služenje) zajedništvo može postati konkretno. Sakramenti krštenja, pomirenja, euharistije i svete potvrde mjesta su iskustva pripadanja raznolikoj crkvenoj zajednici. Treba uzeti u obzir jezičnu i kulturalnu raznolikost, tako što se dušobrižnici u dostatnoj mjeri uključuju u odgovarajuće jezične zajednice.

Smjernice za interkulturalni pastoral

Sljedeća načela trebaju zahtjeve jačeg zajedništva i respektirajućeg suživljenja učiniti razumljivim i mogućim:

- Raznolikost postavlja više zahtjeve prema zajednici i stručnosti dušobrižnika. To se mora uzeti u obzir prilikom donošenja personalnih, organizacijskih i financijskih odluka.
- Svugdje, gdje pastoral ima interkulturalnu dimenziju, jedna osoba u timovima dušobrižnika preuzima službu graditelja mostova.
- Mjesne župe i jezične zajednice imaju pod istim uvjetima pristup crkvenoj infrastrukturi.

- Za sve koji djeluju u pastoralu moraju se stvoriti uvjeti za obrazovanje i stručno usavršavanje koje se odnosi na teme pastorala migranata.
- Novi dušobrižnici koji rade u Švicarskoj upoznaju se sa životom u Švicarskoj i ovdašnjom kulturom na temelju ponude obrazovnih programa.
- Tamo gdje postoje uvjeti, aktivno se potiče istovremeni rad u dušobrižništvu za jezične zajednice i za župe.

Preporuke za ostvarenje

Sljedeće preporuke trebaju služiti uspješnoj tranziciji pastorala migranata s nacionalne na kantonalnu/dijecezansku razinu i na jače zajedništvo te svjesno respektirajuće supostojanje na razini crkvenih općina:

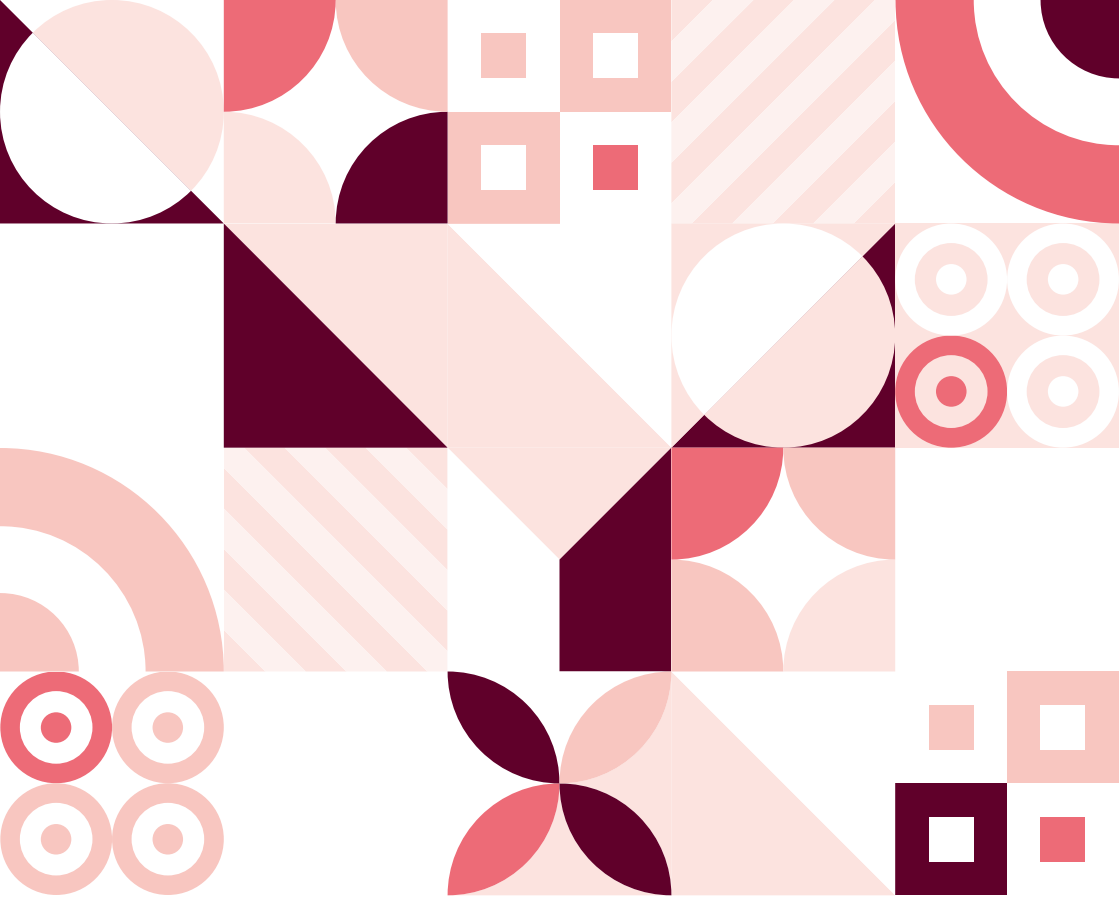
- Određivanje teme ili odgovorne osobe za interkulturalni pastoral i jačanje interkulturalne kompetencije.
- Poticanje interkulturalnih kompetencija pastorala obrazovanjem i stručnim usavršavanjem.
- Poticanje uključivanja i angažmana članova jezične zajednice u crkvenim organima i tijelima.

Online preuzimanje koncepta ili besplatna narudžba u tiskanoj verziji

Cjelokupni koncept za pastoral migranata u Švicarskoj „Na putu prema interkulturalnom pastoralu“ na raspolaganju je na stranici www.migrato.ch na njemačkom, francuskom i talijanskom jeziku. Daljnji informativni materijali tamo su također na raspolaganju i na drugim jezicima. Možete besplatno naručiti na:

migratio Ured Švicarske biskupske konferencije
za dušobrižništvo migrantica i migranata te ljudi na putu.
Alpengasse 6, 1700 Freiburg im Üechtland, info@migratio.ch

www.migratio.ch
www.bischoefe.ch
www.rkz.ch

SCHWEIZER BISCHOFSKONFERENZ
CONFÉRENCE DES ÉVÊQUES SUISSES
CONFERENZA DEI VESCOVI SVIZZERI
CONFERENZA DILS UESTGS SVIZZERS

rkz

Römisch-Katholische Zentralkonferenz der Schweiz
Conférence centrale catholique romaine de Suisse
Conferenza centrale cattolica romana della Svizzera
Conferenza centrala catolica romana da la Svizra